

ЦИЈЕНА 4 КРУНЕ.

CIJENA 4 KRUNE.

ŠALJIVI LIST. — IZLAZI SVAKE DRUGE SUBOTE.

Година II.

Сарајево, 30. октобра 1920.

Број 23.

Izborna borba.

Boj se ljuči kod nas bje
More tinte lije.
Kljun se oštri, pandže šire,
A strasti se pire.
Kokoti se pogradiše,
Da ne mogu više.
Stade graja, jauk, vika,
Skoči čika Niku:
I ogrebe lice Sveti.
„Ej dušmane kleti;
„Ode tebi duga brada,
„Čupa ti nastrada,
„Zadat će ti trista boli,
„I zabiti trijest „goli“!

Културно
наслеђе
Србије

Tamo amo.

Iovo naše Sarajevo nije bez interesa. Ima u njemu čudnih kurioziteta. Tu ti je na primer Stanbeni Ured, koji se brine da se ljudi što više potucuju po ulicama bez stana i Policijska kancelarija, koja opet ljudima i protiv volje daje besplatno noćiste. Po klubovima nedeljom ne možeš dobiti kašičicu ruma za čaj ali za to se po mehanama iz kafinih ibrika loče i meka i ljuta. Naredba uostalom i nije za pametan svet, ona je za činovnike i za gospodski proletarijat.

Poreza se udara na sve: na klavire, na duvanske kutije, na bunare, na knjarinke, na cvikere i tako dalje. Jer najposle i pravo je! Na zemlju i na ratne kapitaliste doći će red posle konstituante. I za divno jedno čudo u tom se složiše sve stranke. Ni Korač im se čak ne protivil... Samo lagano, sve će se to srediti, sve će se slomiti, dok još neki i neki ne ostanu gola tura i ne skapaju od gladi!

Inače je sve u svom redu, granice su nam osigurane t. j. što se sabljom steklo diplomacijom se gubi, pobedeni diktiraju, pobedioci slušaju, lifieranti traže ratne odštete i uopće jedna idealna država!

* * *

Svoj svome.

Kao što doznaju novine mirivo telo generala Svetozara Borovića preneće se iz Celovca u Beč. I pravo je. Saksa će preneti u Veronu a Stipiću Radića u — Sarošpatak.

Mir pepelu njihovu!

* * *

PODLISTAK.**Odlomci iz jednog dnevnika.**

— Jovan Protić. —

19. novembra.

I ovo je bio jedan od mojih ljudih dana. Sneg je lagano provejavao a vazduh je bio čist i pun svežine.

— Danas ćemo ići kod strine, — reće mi odlučno žena, koja naročito uživa u šetnji kad sneg pada.

Naime njen stric, njena srama, strinina sestra, stričeva majka, strinine dve sestre i stričev sinčić, svi žive u Sarajevu. Tri godine je obijao pragove zemaljske vlade, nabavljao lečničke svedodžbe, izmišljavao svakojake burgije, samo da ga premete. Jer, naravno, ovde teče med i mleko ulicama a u vazduhu proleću pečene ševe.

Kakva je Italija

Još pre svetskoga rata pisalo se mnogo o pefidnosti Talijana. Dva su talijanska lista raspravljala i došla na čisto, da samo luda može verovati, ako dođe do rata između Nemačke i Francuske ili Engleske i Nemačke, da će se Italija boriti uz trojcarski savez. Istina u savezu je spomenuta dužnost svake države — ali svako ispunjenje ove dužnosti je u Italiji „najmanje nepopularno“. Neće se dozvoliti sofističko tumačenje trojcarskog saveza.

Nemeji su nepopravljive sofiste. Smisao je ovog saveza za svakog nebudala puno jasan: Dodeći Italija u konflikt sa s kojom državom izvan trojnog saveza, imaju joj obe sile trojnog saveza da pomognu. A ako ove dodeći države sa kojom od ovi državi u trojnog saveza, Italija će ih seda napasti. Dodeći pak između sebe u konflikt, Italija će se osloniti uz jačeg. Iako Italija dodeći sukob sa kojom državom iz trojnog saveza ima druga sile da pomogne Italiju. Samo je tako ostvarljiv taj savez, i samo je tako u Italiji popularan!

* * *

Sa mature.

— Isti na zadaču. —

Dobili smo za maturalnu zadaču ovu temu: „Momenti koji sjedinjuju Srbe, Hrvate i Slovence u Jugoslaviji“. Jedan je obešenjaković samo ovo napisao: „Kad bi to naši ministri znali, bili bi sretni“.

I naravno — mesto: „vrlo dobro“ dobio je „nedovoljno“.

I sad treba da ih obidemo, da se galimo, ljubimo, ogovaramo, da jedemo slatko i pijemo crnu kafu, da pušim smrdljivu eškiju a pri tom da je hvaimi sa osobitim interesovanjem da se raspitujem odakle je nabavio i šta je p'atio.

Možda ja ne bih ni išao, ali onaj odlučni ton, kojim mi je žena rek' a: „Danas ćemo ići kod strine!“ tako je sugestivno uticao na mene, da sam posle ručka, i posle uobičajenog dremucanja u Šantavoj i izlizanoj fotelji, ustao, nakašljao se, ženu uzeo ispod ruke i uputio se strini.

Naravno žena zna gde stanoju. Broj taj i taj, prvi sprat, na desno vrata.

Išao sam kao osudenik, oboren glave, nesigurnim korakom i u sebi uzdisao.

— Nemoj, po tvoj običaju, da se ukipiš i čutiš kao som!... Budi prijatan...

— Biću, — rekoh i progutam u

Порези.

— Посвећено министру финансија. —

Mi smo почeli već da grčamo u moru silnih porеза koje svaki dan rastu. — Министар финансија само седи, запали цигарету и измисли по један нов порез. Да би му олакшала тај велики посвој, „Osa“ предлаже ове нове порезе:

1. Порез на шибице, јер би се тиме и јавна сигурност било учврстила. Наиме због скупоће шибица не би било толиких ножара, а и друштва за осигуравање би било стајала.

2. Порез на све браве би још више подигао јавну сигурност, јер би бравари дигли цену свим својим продуктима, дакле и сировама за обијање брава и за провале у туђе станове.

3. Порез на клишие, јер би се тиме умањило фабриковање лажних банкнота.

4. Порез на пароброде би поскупљио вожњу за Америку и тиме отежао благајницима да чине проневре и да се не расели Европа.

5. Порез на љубав још би више донео и умањио број умртвљавања зачете деце.

6. Још би једноставније и боље било да се на сваки злочин удари примеран порез и тако би се број злочина смањио.

„Не бојте се,“ речи ће министар финансија кад прочита овај предлог, „доћи ће и то на ред. Само док се другим порезима побринем, како да се онет од чиновништва одузме свата, коју као доплатак примају од државе!“

tom trenutku pijuyačku.

Čuvaj se, evo tramvaj! Baš si kao dete. Ukloni se.

Tramvaj je имао још да се задржи на једној станици, па онда тек да се упути нама.

Посlušao sam i podem uz zidove kuća да mi je sav rukav pobolio od kreća.

— Opet me ždereš? Pazi kakav si! Očistim rukav i kao Nazaren po-korno i snishodljivo podem dalje.

Ja sam pažljivo gledao na parne brojeve a она на непарне. Заšto сам упавао ја гledao na parne brojeve, kad je broj strinine kuće bio непаран, ni sad ne umem kazati.

— Evo, — реће она, — ово је!

Podemosmo uz stepenice.

— Skinućeš kaloše. Razumeš li? Nemoj da crvenim zbog tebe.

Stigosmo u prvi sprat.

— Pa kao što sam ti kazala!... Eto ta desna vrata!

Културно наслеђе Србије

Ноге у политици.

Ноге у политици играле су до сада дosta важну улогу; а нарочито мушки ноге. Било је на пример министара са врло лабавим ногама, а било је и столице са добним ногама али лабавим министрима. Било је чак и министара који су имали своје ноге, а има их који су и поред својик ногу ишли и на туђим ногама. Има их који и посрпу па иду и четвреношке, т. ј. не само кад се, после партијског успеха, враћају из „Два Јаблана“ или „Три шешира“ после „интимног састанка“, него чак иду четвреношке и у државним пословима. То све стоји до усуда који људима додељује разне ноге; иронија тога бездушоог усуда иде тако далеко, да никад неће да ствара човека на крупном положају бар тако да му глава и ноге иду напоред, него увек у противном правцу; глава обично иде унапред, ноге унапред, често се догоди да ноге иду унапред ма колико да би глава хтела унапред.

У историји краљева и царева и житнице ноге су играле веома важну улогу у животу многих државника. Често се догодило да су многога женске ноге довеле — под ноге, управо под ноге у чизмама са мазулама. Данас женске ноге почину да поновно играју важну улогу. О њиховој лепоти и о разлици између покрајинских ногу отворио је рубрику „Београдски Дневник“ — свакоме који се стручно бави питањем политичког значаја женских ногу. Гурмански женских удова добили су своју рубрику.

Хумски.

Ja pritisnem prst u električno zvonce.
Žena je već napravila lice kao da je neko po tabanima golica. Ja sam skinuo galoše.

Vrata se otvore i izide — jedan oficirski momak.

On je glupo gledao u nas. Mi smo glupo gledali u njega.

Upitamo ga немачки да ne stanuje tu ta i ta porodica?

— Nem tudom!

— Pitaj ga magjarski, — odseće se Žena na mene.

Kako, vraga, da ga pitam madžarski kad ne znam ni beknuti.

— Znala sam ja kad s tobom поđем... Ona je нешто mrmljala a vojnik jasno i goropadno odseće:

— Oberlajtnant Rakoši Tivadar!

Ja mu se poklonim i navukavši s mukom i posručući galoše подем низ stepenice. Ona me je, ljuta kao zolja, čekala на ulici.

— Sad čutiš, a kod kuće znaš bron-

Izborna psihozza.

U ovo doba izbora, kortežovanja, opredaljivanja себе, saletanja i nagovaranja да човек приступи извесној stranci, događaju se i nehotice stvari, koje se inače u normalno doba ne primećuju.

Na primer pitaju svedoka na sudu:

- Kako se зовете?
- Jovan Jovanović.
- Koliko vam je godina?
- Četrdeset i tri.
- Jeste li oženjeni?
- Nisam hvala Bogu.
- Jeste li radikal?
- Nisam se još, molim, opredelio.

*

Na venčanjу pita sveštenik:

- Imaš li vnučju da uzmesh ovu devojku što vi pred sobom.
- Imam!
- Da se nisi demokratima obećao?
- Nisam!

*

Kod ispovesti pita sveštenik:

- Jesi li postio i spremio se za tajnu pričešća?
- Jesam.
- Jesi li se upisao u koju stranku?
- Jesam.
- Kaješ li se?
- Kajem se.

I tako dalje. I tako dalje.

Lira.

U ljubavi je, izuzevši njene duševne osobine, žena kao lira, koja samo onom odaje svoje tajanstvene akorde, koji zna da dobro udara о nju.

Balzac.

„Perpetuum mobile“.

U Zagrebu imademo društvo ^{za} promet stranaca. U isto vreme imademo povereništvo за izgon stranaca. Međutim ово nije jedini paradoks što se tiče тога povereništva. Jedan Beogradan imenovan je одлуком ministarstva finansija carinskим posrednikom u Zagrebu. U isto vreme trgovacka obrtnička komora izjavljuje, да су места carinskih posrednika nepotrebna i na osnovu ове odluke povereništvo за izgon stranaca protjeriva ovog Beogradanina из Zagreba. On se tuži ministarstvu, u Beogradu. Ministarstvo upućuje ga predsedništvu vlade u Zagrebu. Predsedništvo vlade u Zagrebu izjavljuje, da nema nikakvoga posla sa povereništrom za izgon stranaca пошто је то jedna skroz naskroz autonomna institucija. Onda se овај Beogradan potuži povereništву за izgon stranaca. Povereništvo za izgon stranaca izjavljuje da ono ne rešava pritužbe, nego predsedništvo vlade. Predsedništvo vlade upućuje opet žaloca na ministarstvo u Beogradu, a iz Beograda ga ponovno uputiše na predsedništvo vlade u Zagrebu. Dosada nije pronađen „perpetuum mobile“ u fizici, ali je zato pronađen u našoj administraciji.

— a —

Tete-a-tete.

Za vreme kakvog Tete-a-tete-a govorи Žena sa čovekom koji joj je ranodušan, glasno; sa onim koga počne ljubiti, tiho; kod onoga, koga ljubi, primetiće čutanje.

Rochebrune.

— Znam, — odrapi goropadno, — naravno da znam... još ćeš me ljudom napraviti.

Moja je desna galoša klepčala i češće zapadala u blatu. Žena me je prekorno još nekoliko puta opomenula: „Nemoj da staveš u jamu!“ „Čuvaj se, automobil!“ „Što se ne javiš čoveku, kad te pozdravlja!“ i onda smo sretno stigli na određeno mesto!

Penjali smo se uz basamake, čutečki, mrzovljivo, sa strepnjom. I zbilja, kad se uspesmo na drugi sprat, — место Milića najednom se ukaza Mihajlo Mihajlović, moj stari prijatelj i gnjavor. Otkad me traži da me vodi na svoje zemljiste, где već pet godina kako zida kuću, a još nije ni počeo, a sedam planova i skica nosi u džepu, nasreće na miroljubive gradiće, hvata ih за дигне под капута, тumači им шта znači ^{ујутру} воле, ^{ујутру} воле, Šta je to zdrav stan i onda im steče Србије

„Slavensko veče“.

— Refleksije.

Nekih dana davalo je ovdašnje pevačko društvo „Sloga“ vrlo biran program. Očekivala se sva inteligentna publika, narečito ona gospoda sa čupavom kosom što dere donove po sarajevskom korzu i one gospodice sa suknjicama do kolena koje neprestano prevrću noge po našim knjižarama i traže komade kojih nema.

Koncerat je ispoao preko očekivanja. Uspeh je bio sjajan. I poseta je ispalala preko očekivanja. Nije bilo skoro nikoga.

— Gospodice, — upitah jednu šiparicu sličnu papagaju u kafezu, — kako ste se proveli na „Slavenskoj večeri?“

— Na „Slavenskoj večeri?“... Ah mi smo bili u cirkusu!... Što su zlatni klevnovi!

— Ali, gospodice, vi svirate u glasovir!

— Jest... I tamo je bila muzika... Izvanredan galop!

Ostavim gusku. Obratim se jednom naparfimisanom omladincu. On se kršom ogledao u kafansko ogledalo i vrlo brižno doterivao svoju žalizanu frizuru.

— No, mladi gospodine, vi uvek čeznete za pravom umetnošću, sigurno ste se juče nasladavali odabranim programom „Sloga“?

— Ja? — reče ono uštinuvši levu nogavicu i prebacivši nogu preko noge, — ne, juče smo se sjajno proveli u „Marienhofu“!... Klasična muzika!

Ostavim i ovog majmuna. Kad već ova mladež nema smisla za muziku, da se obratim mom Čika-Ilijiji.

para po trotoaru planove, rasporede, vrata, prozore i kućne prostorije.

— O, izvoite, izvolite; baš mi je milo!

— A mi, — rekoh ja drhćući, — a mi pošli u Milićevih.

— A molim, molim, izvolite samo! Neka si makar i zabunom mi došao, — reče, raširi vrata i uze mi ženu pod ruku.

Negova bolja polovina, gospođa Rosi, raširila ruke, zaletila se, pa cmok sa ženom.

— Hvala Bogu, kad si se i nas sjetila. Baš mi je milo!

— A mi pošli kod Milićevih, pa eto...

— Svejedno, baš neka ste se zbuñili... Baš volim!

I naravno sad nastupi ono obligatno posluženje sa slatkim, sa kafom, sa hvalom i tužbom na stan, na sluškinje, na skupoču...

Mene je moj Mihajlo — on će zato

Ljubimac sarajevskih dama.

— Boga ti Ilija, jesu li ti bio sinoć na koncertu?

— He, he! — kaže on, — još kako!... Do pet!

— Kako ti se svideo koncert?

— Uh! — učini on... Koncert?...

odgovarati pred državnim odvetništvom na strašnome sudu — odveo u drugu sobu, razvio neke plave papire, uzeo sinovljev šestar, i svom rečitošću navalio na moju strpeljivost.

Ja sam klimao glavom, pravio se da me stvar zanima, raspitivao za pojedinosti, zutao, prevrtao očima i kod trećeg plana poče me hladan znoj da obliva, kosa da mi se diže, prsti u pesnicu da stiskavaju...

On je dalje razlagao, gnječio, davio, stiskao i mrcvario...

Počeo sam lagano da gubim svest, i najednom se rešim da ga stisnem za gušu, da ga udavim.

U tom trenutku zaškripaše vrata, i moja žeua, moja aždaja, javi se u vidu anđela hranitelja.

— Mitrofane, hajdmo!

Kako smo se oprostili, kako smo izišli, kako siši — ne znam.

Ja sam osetio svež dah na ulici, video ženu pored sebe sa izrazom uvi-

Koncert ko koncert!... Al oni Ljubišinovi pečeni prasici!... Ohohoho!

I on mi poverljivo pokaže na svoj džep iz koga je tako gustozno virila njuška praseće glavuše.

Paučka skupština.

(U Banjoj Luci 3./10. 1920.)

Zlatne lance i prstenje ostavili kod kuće. Odijelo pozajmili od siremašnih činovnika i gradskih piosjaka, da što bijednije izgledaju na skupštinu. Napravili farisejski pobožno lice i udaraju se šakama u prsa.

Jedan zerdast paučić.
(Otvara skupštinu).

Mrežo, predci pridite bliže amo,
Da svi složno danas zakukamo —
Kad rekosmo da smo svi bakali,
„Sve smo grjehe sa sebe saprali“,
Al' državi ni to dosta nije —
Već nas poče po česi da bije.
Sad kukajte mrežosahije
Kako koji znade i umije!

Pauk Kir-Janjić:

„Rat me je ubio,
Sve sam izgubio,
Pa i milog druga
Moga Ketenburga.
Imam petn'est kuća,
Željo moja vruća,
Ti sasvim propade,
Na petn'est oštade!
Sloboda nam dode,
Ali pljačka prode!
Sad porezu traže —
Prodi me se vraže!“

davnosti svoje krivice, i su odlučnim uverenjem da sad zna koje je stan — Milićevih!

Bio sam spremjan na sve. Na vešalj, ne gilotinu, na samoubistvo.

Opet udosme u jednu kuću. Opet basamaci, gelenderi, vrata, basamaci, gelenderi...

— Ovde, — reče žena.
Pogledam na štampanu kartu, prikovanu na vratima.

O, vi gromovnici, vi nebeske sile, vi strašni, neodređeni i najmoćniji unesrećitelji!

Moji živci prestaše da vibriraju, mojak moj sledio se, noge moje utočuše u pod.

Na karti je pisalo ime čoveka koga ja već dve godine kao kugom zaraženog, obilazim; čiji dah ja u trećoj ulici razaznajem. Na karti je pisalo ime moga — krojača, kome sam nepopravljivi dužnik. Kucić slygač u tunibor!

Na prstima, kao na baršunastim sterski, Србије

Pauk Krkalo:

I prije sam pio
I dužan sam bio;
Arad me popravi,
Jer dučan zabravi.
Ža narod nastrada',
Al' postadoh gazda;
Milion sam skupio
I kućicu kupio.
Sad me porez daví —
Sikter Jugoslavi!
Meni treba mira
I Cigo da svira.

Svi:

Kuku nama, al' smo b'jedni,
Goli, bosi, gladni, žedni,
Pa svi redom nepismeni!
Nek poreza veća bude,
To će platit muhe lude,
Al' pisanje dnevnih čara,
To nam grozne muke stvara.
To pisanje ukinite,
Pa porezu podignite —
Nek se na nju muhe ljute!

»Država«.

Разлике.

Nekad su selaci spavali na slamke, a sad se privača da leže na — austrijske banke.

*

Nekad su momci ləvili, da bi se oženili, a sad se samo onaj momak oženi, koji буде уловљен.

*

Nekad su se devojke žalile na udovičice, što se momci ne žene, a sad udovičice žale na devojke, što se udovci i rasputnici ne žene.

*

isčeznuo sam, istopio se, nestao.

Žen je shvatila situaciju, sela u tramvaj i otišla kući.

Ja sam kao slomljeno pseto, svruuo u gostonicu i počeo da pijem i da dolazim sebi.

I kad sam smazao jednu seriju špricera i tako potpuno došao k sebi, batrgajući se po snegu, osetim du mi je desna nogu lakša. Setio sam se šta je. Izgubio sam galošu. Opipam nogu — zaista. Negde sam je izgubio. I kad sam došao kući potužim se i ženi i srdito legnem u postelju.

Sutra dan nadem jednu galošu kod postelje, drugu kraj vrata.

Tu zagonetku ne umem protumačiti ni — danas!

16. decembra.

Našli smo i strinu. Puna ih je kuća. Strina, stric, stričev sinčić, strinine

Nekad su žene bile toliko stidljive, da su ih muževi bili željni. Tada je muž išao napred a žena za njim, jer je bilo потребно, da mu gleda široka pleča i debeo crven vrat. A zatko sada žene uvek idu ispred muževa, neka to objasne sami čitaoci.

Ф-ин.

Moj prijatelj.

— Činovnički jad! —

Neki dan pročitalah u „Balkanu“:

— Onomad sretnom svog prijatelja (praktikanta jednog Ministarstva) pa ne mogu da ga poznam! Osušio se grešnik kao vejka!

— Ama, jesu to ti čoveče? ...

— Ja sam! ...

— Pa što si ti tako ufiljio, da nisi bolestan! Da nemaš mnogo posla ili da nisi udario u lumperaj?!

— More ništa od svega toga! Zdrav sam! Sto se posla tiče, radim kao i ostali, kao svaki običan kičmenjak! Ne prekidam se mnogo! Ne lumpujem — a i da mi se lumpuje ne mogu valjda sa dugmetima!

— Pa da nije, kakva ljubav!

— Manj' tol! Još mi treba da se zaljubim pa sam obrao bostan! Bilo je to odavno! Kad sam prvi put poneo dugačke pantalone, kao gimnazista petog razreda! Onda je i moglo da se zaljubljujem! Da tražimo detelinu sa četiri lista! Da presujemo karamfil i da izmenimo svoje fotografije uz obligatan prilog malog pramička njene — i moje — kose, brižljivo povezane s vilenom patlinicom! Onda je to sve moglo! A sad?! Kakvi idealni, kukvi snovi, detelina i pramičci kose! To su gluposti! ...

— Eh, eh, bajagi! More, što ti ne potraži koje devojce, tako jedan, pro-

mičak kosice, pa da vidim?!

— Šta ima da vidiš! Dao bih joj ako joj to čini zadovoljstvo i svu kosu s glave! Ošišao bih se, do glave pa da joj dam i puno jastuča... Ali to samo iz kavaljerstva, a ne iz ljubavi! ...

— Dakle ni ljubav nije?

— More batali tol! ... Nisam pao na teme da se zaljubljujem, ko je još video fajdu — od ljubavi! ... Šta? Da živim od uzdisaja! ... Pa da prestanem da se kostiram? ... Uzdisaj za ručak, uzdisaj za večeru a parc što bi potrošio u restoranu čuvaš za Operu! ... Da gledaš sentimentalne stvari! ... Pa sutra kad se sa njom nadeš, da joj pričaš, a ona Bože plače! ... Plače kao kiša! Kuluk je to!

— E pa šta je onda! ...

Kakva ti je golema nevolja?

— Nevolja, ja kako! ... I to neka naročita nevolja! Nevolja sa dodatcima! ...

— Eto ti sad?! To nisam nikad čuo! ...

— Čekaj, čućeš! ... Dakle, umori me, osuši me, upropasti me ta nevolja. Nevolja činovničkih dodataka! ... Udariše ti sve novine u dreku: — 22 dinara neukaznim činovnicima od 1. oktobra, te još nekakvih dva dinara na ženu, pa na dete, pa na taštu, pa još vaadan nekakvih dodataka. Tako, da sam se jednoga dana pitao u čudu. Gde ču da de' nem tolike pare! Kad sutra — ništa od toga! ...

Slagale noviné! ... Posle dva tri dana, opet donesu: — 18 dinara dnevno na ime dodatka, nama praktikantima! ... I to je kako jedan list u naslovu donosi: Definitivno rešenje! ...

— I ja ti udarim da sabiram, oduzim, delim! ... Idem ulicom pa računam, na prste, glasno! ... Svet me gleda! ... Učim onaj tekst iz no-

dve sestre, stričeva majka — jedna komšinica žena od svakog doba.

Stric je u zvanju, žene caruju u kući. Perica, stričev sinčić, on je maza. Jedino dete u čitavom ovom ženskom špecāraju. Miluju ga, maze ga, kljukaju ga, zadirkuju ga, a on samo gize šećerleme i sav umusan od čokolade.

Neka se samo malo sneveseli — svi se zabrinu, snužđuju, jure po lečnika, teraju ga da, žive, kupuiju mu igračke, ljube ga, i u mu.

I on, mali lola, kao da je svestan toga. Godi mu ta pažnja i on je eksplatiše.

Imali su selo.

A morao je vrlo važan govor biti, ili o čijoj najnovojoj bluzi, ili o aškovanju koje udovice, tek niko nije primetio da se Perica izvukao iz dru-

štva. Stričeva majka ode nešto u počočnu sobu i najednom ču se vrisak! Kao da je grom udario iz vedra neba, kao da se plafon srušio sa klavirom i Wertheimovom kasom, zemljotres kao da je zadrmao kuću. Svi jurnuše u sobu i — prizor!

Mali Perica стоји на сред сопе, смеши се i isčudava, stričeva majka drži bocu sa tečnošću, kojom неко kosu bojadiše, stolica nameštena pored šifonera.

Grozná scena.

Svi su vrisnuli, prekrstili se levom, i onda plešnule rukama.

— Jesi li pio?

— Je li otrovno?

— Čija je boja, grom je spasio?!

— Lečnika, lečnika!

— Javite Stevi! ... Културно наслеђе Србије

vina, napamet!... U kući, pravim nov raspored! Dručki prihodi!... Stanje se poboljšalo!... Ja kako! Kad sinoć: — Opet ništa od tog!... Lažu novine! Činovnici dobijaju svega o dva dinara više. I ja ti opet udarim a računatjel... Eto to me osuši!... To će pre vremena, pre, definitivnog rešenja ovog pitanja, u — grob da me oterat!...

— Nisam uneo da ga tešim!
I, verujte Bogu, osušće se čovek
do prvog!... de —

Male istorije.

— Pac fikus Kaslaterer.

Vereni.

Ja nisam nerado gledao gospodicu Irinu.

Al ženiti se?

Ženiti se! — Ne! Ja nemam katara u stomaku.

Jednoga dana učinimo zajednički izlet sa skiom. Pri polasku udari gospodica Irma o jedan panj pa odleti u vis. Nadem je svu do nogu zatrpanu u snegu.

Noge su joj se pračakale u jutarnjem zraku.

Svila ružičaste, svila crne boje. Dok smo se spustili u do, bili smo vereni.

Posle dve nedelje učinimo i opet jedan izlet. Ovaj put sa saonicama. Ona je sedela s pred, ja od otak. Oprezno.

Saonik je bio izvrstan. Davolski smo klizili. Onda dode jedan oštar zaokret. Uzesmo na kratko krivulju, pa se izvrnemo.

— Ma kaži, Bog te vidio, jesit! okusio!

— Kaži Babi, dobićeš krunu!

Zaista jedna čudna situacija. Ne zna se je li pio ili nije pio.

Čas kaže da jeste, čas opet da nije. U stvari on je licitirao. Ako mu potruće novac da prizna, on kaže da jeste. Ako mu napomenu da ih ne varala, on kaže da nije. I pri tome tura seksere u džep i smeši se.

— Otvorao se, otrovno je.

— Čija je bđja, Bog je ubio!

— Ja sam seda, vidite vajda, — ispričava se stara.

— Nije moja, ja hvala Bogu, ne trebam, — govori strinina sestra.

— Čija je, što čutite, nesreće jedne, — ciči strina.

Svi sležu ramenima.

Perica se nakašlje.

— Pio je, Boga mi, pio je, — viču sestra strinina.

Dolar-Efendija.

Irina ispadne sa svog sedišta i upade u sneg, učinivši pri tom jedan velik luk u vazduhu.

Opet do nogu. Noge su se pračakale u vedrom jutarnjem zraku.

— Dajte mu na povraćanje!

— Pio si, obešenjače, kaži, kumim te Bogom!

— Kaži jesit li il nisi?

On se samo smije.

— Doktora zovite, jesam li kazala, po doktora idite!

— Ma je li otrovno, gorite čije je?

— Analizu, analizu, nosite u apoteku!

Neko zgrabi bocu i odjuri u apoteku.

Perici je, — se videlo, godila ova zavrzlama. Stoji na sred sole, prima pare, i svaki čas kaže da jeste ili da nije.

Došao je i otac. Zbunili se; konfuzija!

— Zini! — dere se citac.

— Kaži, jesit li, ne muči nas!

On se smeje,
U tom utrča i ona što je odnešla

Flanelu pepeljaste, a vuneno sukno crne boje.

Na putu diskretno upitam Irinu nešto što se toga ticalo. Ona pocerveni, nasloni se uza me, i sasvim mi iskreno odgovori: „Ali, to sad nema više svoje svrhe.“ *

Šah.

Sedeli smo jedno posle podne u kafani „Central“ i igrali šaha.

Prijatelj Gavrilo je imao da miče.

„Samo stripljenja,“ reče on, „vidim jednu kombinaciju radi koje mi valja nešto žrtvovati.“

Dok je on razmišljao, mene pozovu na telefon.

Milostiva mi poručuje, da smesta dođem kući, ona drži ...

I gospoda je Majer istog mišljenja.

Ova se služnja naravno ispostavila kasnije kao lažna. Ali je ipak uspela, da sam u hitnji zaboravio javiti se gospodinu Gavrilu, i odleteo kući. Čovek je ipak radoznao, hoće i biti il muško il žensko?

Kad sam idućeg dana, kao obično, pre uređa otišao u kafanu „Central“ da prelistam jutarnje listove, sto mu muka, čisto ne verujem svojim očima. Prijatelj Gavrilo sedi još na istom mestu, i bulji, naslonjen glavom o laktove, u šahovsku tablu.

„Ako Boga znate, pa zar vi niste...“

On me pogleda pa sasvim ležerno odgovori:

„Ta šta me žurile. Moram malo da razmislim.“ *

Dečje stvari.

Učitelj: Kog je, dakle, roda jaje?

Dak: To će se znati tek, dok se — izleže.

bocu za analizu. Kao van sebe digla ruke u vis i vrišti:

— Dete dajte, brže ga dajte!

— Otvorno je, — ciknuše svi kao gujom ujedeni.

Zgrabi Pericu i pojuri niz basamake.

I kao u kinematografu, svi jurnuše za njom, zaplećući se u uzanim-suknjama, visokim potpeticama i preplašene dogadajem,

Imali su šta i videti. Dučan ispod njihova stana puši se i gori.

— Vatra! — viknuše svi i počeše da trčkaju čas uz basamake, čas niz basamake.

Samo se Perica smeje.

Stigao je i doktor. Stigli su i vatragsci. Stigao je i apotekar.

Vatra se ugasila. Boja nije bila otrovna. Perica nije ni pio.

A ni sad se ne zna čia je bocu

Културно
наслеђе
Србије

Naša deca.

Marina mama se razbole pa jo čitav dan ležala u postelji. Onda Mara pride postelji, poče da vuče za jorgan pa će žalostivo: „Mamice, ustani; opet ćeš dobiti bebu, ako dugo ležiš.“

*

Čudna sprava.

Jedan gospodin povede seljaka u grad, pa podu i na jedan umetnički koncerat. Seljak se poplaši kako pijanista odskače prsima po klaviru. Najedared se on okrenu prema gospodinu, što ga je doveo: „Čuješ gospodine, mora da je strašno vruća ova sprava, kad taj siromašak tako brzo diže šape!“

*

Neka čovek sebi predstavi:

U jednoj Višoj Devojačkoj Školi hoće profesor da demonstrira blagodat kulture, koja se može da prilagodi jedino istinski obrazovanom čoveku. „Neka čovek samo zamisli,“ roče on, „jednog Črnca samo u fraku i beloj poši, pa da tako trči...“

*

On i ona.

Ona: Mogao bi uzeti za primer našeg kirajdžiju Simu, — kako on lepo svako veče ostane kod kuće.

On: Eh, lako je njemu! Nije on s tobom oženjen!

Sa časa veronauke.

— Kad je dragi Bog stvorio zemlju, dok još nije bilo ni žbunja ni drveća, dok još ni Adama nije Bog stvorio, ko je bio sam samcat prisutan?

Dak ne odgovara.

Da mu pitanje olakša, nastavi veručitelj:

— Bi li mi znao kazati, ko je Iebdeo nad zemljom, pre no što su stvorenii prii ljudi?

Na to dode brzi odgovor:

— Roda, molim.

Ali...

Uhvatio pop u svojoj bašti babu gde krade jabuke:

— Eto opet sam te uhvatio! Sram te bilo! Nemoj misliti da ćeš se kradom obogatiti!

— No, obogatiti baš ne, gospo popo, — reći će baba, — al malko tek ipak pomaže!

iz škole.

Zapita će inšpektor na ispitu jednu devojčicu da mu kaže pet čula čovečijih. Ona poče da nabraja: „1. Vid, 2. sluh, 3. njuh, 4. pipanje, 5.“

Učitelj, poznati pijanac, stoji za inšpektorovim leđima, pa da pomogne devojčici, pokazujući rukom ne usta. A devojčica završi:

„I peto: ž ed“.

Čovek.

Na pitanje: Šta je muž prema svojoj ženi? odgovara jedna neprijateljica muških! „Retko što drugo, do grudi zemlje, koja jede i piće, diše i spava i koja je formisana kao čovek; — retko kad što drugo do telo bez srca sa olovnom dušom, klada od drveta, prevučena kožom i naziva sebe mužem.“

Lubavni i bračni kalendar.

Privilegovana zemaljska banka za Bos. i Herc.

Centrala u Sarajevu. Filije: Banjaluka, Bjeljira, Brčko, Mostar i Tuzla. — Ispostave: B-hać, Derventa, Doboj, B.-Gradiška, Livno, B.-Novi, B.-Samac, Travnik, Trebinje, Višegrad, Zenica i Zvornik. — Zastupstva: Bugojno, Gacko, Goražda, Konjic, Nevesinje, Bos.-Petrovac, Rogatica, Sanski Most, Srebrenica, Stolac i Visoko.

• Uplaćeni dionički kapital 20 milijuna kruta. — Rezervi rezerve i fond za sigurnost iznosi 13 milijuna kruta. •

Bavi se svim bank. poslovima, vrši uplate i naplate u kraljevstvu SHS i inozemstvu.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke u Sarajevu.

Središnjica. LJUBLJANA.

Podružnice: Borovlje, Celje, Celovac, Gorica, Maribor,

Ptuj, Split i Trst.

Dionička glavnica K 50,000.000.

Rezerva K 45,000.000.

Obavlja sve bankovne poslove uz najpovoljnije uvjete.

Privilegovana agrarna i komercijalna banka za Bosnu i Hercegovinu.

Centrala: Sarajevo. — Filiala: Brčko.

Potpuno uplaćena dionička glavnica K 12,000.000. — Blagajnički satovi od 8—2

a) Komercijalno odjeljenje:

Preuzima uloge na ukamaćenje na štedovne knjižice i tek. račun (Sekkonto); Eskomptira mjenice i tražbine; kupuje i prodaje vlastita i tugaža založna pisma i druge dugovne priznanice, vrijeda, papire, devize, novce i plemenite kovine; Lombardira vrijedn. papire i robu; inkasira rimese, izvučene srdčke i dospjeli kupone u zemlji i inostranstvu; obavlja burzovne naloge; čuva i upravlja depozite svake vrsti; izdaje željezne pretince uz vlastito zaključavanje najamnika (Satates). Obavlja sve druge bank. poslove.

b) Hipotekarno odjeljenje:

Daje hipotekarne zajmove i zajmove državi, gradovima, municipijima i drugim pravnim osobama; izdaje založna pisma kao općinske obligacije. Založna pisma kao općinske oblikacije banke su u Bosni i Hercegovini oproštene od poreza, one su popularno sigurne i za pošlove službene kaucije prikladne.

c) Robno odjeljenje:

Posreduje pri prodaji konzumnih artikla i druge importirane robe u komisiji ili na vlastiti račun; bavi se prodajom zemaljskih proizvoda, koji se iz zemlje eksportiraju, raročito suhih šljiva i žita.

Pitanje: Kad stignem u Sarajevo, gdje da nađem najbolje JELO, i najsvježije originalno PIVO uz dobru kapljicu VINA?

Odgovor: U poznatoj

RESTAURACIJI POLAČEKA
U NAPRETKOVOM DOMU.

Kulturno
nasleđe
Srbije